

Список використаних джерел

1. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 13.04.2022).
2. Чи дійсно мовчать закони, коли лунає зброя: відповідальність за військові та воєнні злочини. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/210062_chi-dysno-movchat-zakoni-koli-luna-zbroya-vdpovdalnst-za-vyskov-ta-vonn-zlochini (дата звернення: 13.04.2022).
3. Відповідальність за мародерство та інші злочини, скоєні під час воєнного стану. URL: <https://www.legalaid.gov.ua/publikatsiyi/vidpovidalnist-za-maroderstvo-ta-inshi-zlochyny-skoyeni-pid-chas-voennogo-stanu/> (дата звернення: 13.04.2022).

БУГА Володимир,
*декан факультету № 4 Донецького
державного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПОВНОВАЖЕННЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У ЗАПОБІГАННІ ПРАВОПОРУШЕННЯМ В СФЕРІ БУДІВНИЦТВА

Сфера будівництва в Україні активно продовжує свій сталий розвиток. Водночас разом із розвитком галузі зростає і кількість порушень вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил під час будівництва. Тому охорона учасників відносин у сфері будівництва реалізовується на різних законодавчих рівнях, зокрема за допомогою цивільного, кримінального та адміністративного права. Як справедливо зазначає О.В. Скригулець, наука адміністративного права, вивчаючи питання теорії адміністративної відповідальності організацій у сфері будівництва, аналізує, уточнює і доповнює загальний інститут адміністративної відповідальності. Проте законодавець не дає єдиного поняття адміністративного правопорушення у сфері будівництва, який можна було б застосовувати до фізичних та юридичних осіб. Це негативно позначається на визначенні підстав адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері будівництва [1, с. 236]. Водночас у ст. 96 КУпАП все ж передбачено порядок притягнення до відповідальності за порушення вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил під час будівництва [2, с.96].

Слід відмітити, що хаотична забудова, знесення історичних будівель й архітектурних пам'яток, знищення зелених насаджень, дитячих і спортивних майданчиків призвели до виникнення цілої низки «гарячих точок» і викликали хвилю обурення серед жителів. Щоб захистити свій двір, парк, а то й будинок від знищення, люди блокують роботу будівельної техніки, знищують огорожування парканів та іншим чином перешкоджають діяльності

забудовників. Досить часто такі конфлікти супроводжуються груповими порушеннями громадського порядку, бійками, знищенням чи пошкодженням майна та іншими протиправними проявами. Нажаль, правоохоронні органи, і в першу чергу поліція, включаються в цей процес лише на стадії фактичного припинення порушення громадського порядку та притягнення винних осіб до відповідальності. Водночас, очевидно, що профілактичний потенціал поліції в сфері контролю та нагляду за дотриманням норм містобудівного законодавства міг би бути значно вищим [3].

Відповідно до Закону України «Про Національну поліцію» від 02 липня 2015 року, а саме в ч. 1 ст. 23 Закону (Основні повноваження поліції) згадуються лише такі її повноваження, як: 1) здійснення превентивної та профілактичної діяльності, спрямованої на запобігання вчиненню правопорушень; 2) виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вжиття в межах своєї компетенції заходів для їх усунення; 3) вжиття заходів з метою виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень; припинення виявлених кримінальних та адміністративних правопорушень; 4) вжиття заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального, адміністративного правопорушення [4].

Отже, адміністративна відповідальність у галузі будівництва настає за: порушення вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил під час будівництва (ст. 96 КпАП); порушення законодавства під час планування і забудови територій (ст. 96-1 КпАП). Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері будівництва не обмежується застосуванням адміністративних стягнень з метою покарання. Вона має подвійний характер: одна сторона відповідальності – це застосування конкретного адміністративного стягнення (штрафу) з метою покарання, державного засудження винного суб'єкта, відновлення соціальної справедливості. Інша сторона – намагання з боку держави вплинути на ситуацію, за якої та чи інша фізична чи юридична особа порушує встановлені державою норми адміністративного права. Інститут адміністративної відповідальності відіграє найважливішу роль в регулюванні суспільних відносин в українському суспільстві. Можливість покарання осіб, що допустили порушення встановленого державною владою порядку, є одним з найбільш ефективних засобів досягнення цілей державного управління. Відповідальність – різновид примусу, а заходи відповідальності – особливий вид заходів примусу. Складовою частиною адміністративного примусу є адміністративна відповідальність. Феномен адміністративної відповідальності постійно знаходиться в центрі уваги вчених адміністративістів. В.Б. Авер'янов, наприклад, визначав адміністративну відповідальність як різновид юридичної відповідальності, що являє собою сукупність адміністративних правовідносин, які виникають у зв'язку із застосуванням уповноваженими органами (посадовими особами) до осіб, що вчинили адміністративний проступок,

передбачених нормами адміністративного права особливих санкцій – адміністративних стягнень [1, с. 239-240; 5, с. 430].

Отже, нажаль, таке розмите формулювання повноважень поліції не дозволяє в повній мірі реалізувати увесь її профілактичних та правоохоронний потенціал у сфері будівництва. Працівники поліції не попереджують, а лише здійснюють охорону громадського порядку та забезпечення громадської безпеки на так званих «проблемних» об'єктах будівництва, тобто таких, які викликають невдоволення громадськості, або щодо яких ведуться суперечки. Вони фіксують лише випадки порушення громадського порядку та громадської безпеки поблизу будівельних майданчиків, а також факти незаконного монтажу чи демонтажу малих архітектурних форм, не маючи при цьому змоги визначити законність і правомірність дій самих забудовників [3].

Список використаних джерел

1. Скригулець О.В. Склад адміністративних правопорушень у будівництві. Науковий вісник ЛДУВС. 2011. № 2. С. 233–244.
2. Марченко О. Порушення вимог законодавства у сфері будівництва. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 7. С. 96-103.
3. Будівельна поліція в Україні: перспективи створення, напрями діяльності та обсяг повноважень. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/1483/1/Shrub_bydivelna_policija.pdf.
4. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 року № 580-VIII. Відомості Верховної Ради. 2015. № 40-41. Ст.379.
5. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник: у двох томах: Том 1. Загальна частина / ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). К.: Юридична думка, 2004. 584 с.

БУГА Ганна,

*начальник відділу організації наукової роботи
Донецького державного університету
внутрішніх справ, кандидат юридичних наук,
доцент*

ПОНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Світова фінансово-економічна криза 2008-2009 років мала негативні наслідки для соціально-економічного розвитку України. Криза засвідчила вразливість вітчизняної фінансової системи, її залежність від зовнішнього впливу. За таких умов питання захисту національних інтересів держави у фінансовій сфері набуває особливої ваги.

Тому, становлення ефективного правового регулювання потребує вироблення системи засобів державно-владного, примусового характеру, що